
Verslag

Onderwerp:	Klimaatgesprek 'Verzakken van panden door droogte'
Datum klimaatgesprek:	24 november 2020
Tijd:	20.00 – 21.30 uur
Opgesteld door:	Wareco (ing. Maaike Klein Overmeen en drs. ing. Maarten Kuiper)

Dit is het verslag van het klimaatgesprek 'Verzakken van panden door droogte'. Deze digitale bijeenkomst heeft via de software Zoom plaatsgevonden op 24 november 2020.

De gemeente Lingewaard heeft Wareco gevraagd dit klimaatgesprek te organiseren. Maarten Kuiper van Wareco was de gespreksleider deze avond

Vooraf is naar de deelnemers een informatiedocument gestuurd over de oorzaken en mogelijke oplossingen van dit probleem. Ook is in de uitnodiging en tijdens de bijeenkomst uitgelegd waarom dit klimaatgesprek is gehouden (de context).

Alle gedupeerden zijn per brief uitgenodigd. Gedupeerden zijn inwoners van de gemeente, die bij de gemeente melding hebben gemaakt van scheurvorming in de woning of het pand. Daarnaast zijn ook nog andere betrokkenen benaderd, zoals de woningcorporaties. Totaal waren er zo'n 30 deelnemers ingelogd, maar er keken ook nog een aantal geïnteresseerden mee met een livestream via YouTube.

Van dit klimaatgesprek is ook een opname gemaakt. Deze opname is terug te kijken via deze webpagina: klimaatbestendig.lingewaard.nl.

In het klimaatgesprek kwamen de volgende onderdelen aan bod:

- Welkom door wethouder Johan Sluiter
- Presentatie oorzaken en mogelijke oplossingen
- Tafelgesprek met gasten en interactie met deelnemers Zoom
- Online stellingen en interactie met deelnemers Zoom
- Afsluiting

In dit verslag zijn de laatste vier onderwerpen opgenomen.

Presentatie oorzaken en mogelijke oplossingen

Wareco geeft een inleidende presentatie. Maarten Kuiper vertelt over de oorzaken van scheurvorming en mogelijke oplossingen. Ook wordt besproken wie verantwoordelijk is voor het herstel. Deze presentatie is terug te zien in de opname die op de website is geplaatst.

Tafelgesprek met gasten

Aan tafel zitten:

- Maarten Kuiper van Wareco
- Frank Jongbloed van waterschap Rivierenland
- Eric Mientjes van woningcorporatie Waardwonen
- Marianne Schouten, gedupeerde met schade aan de woning
- Kees de Jong van de gemeente Lingewaard

Via de software Zoom zijn de volgende (tafel) gasten (digitaal) aanwezig:

- Frans van Dijk van Van Dijk Maasland BV, aannemer in funderingsherstel
- Gerrie Teunissen, gedupeerde met schade aan de woning

De overige deelnemers aan dit klimaatgesprek zijn ingelogd via de software Zoom en kunnen in de chat aangeven wanneer ze een vraag of opmerking hebben. Deze mensen kunnen vervolgens live in de uitzending komen.

Marianne Schouten vertelt over haar ervaring met scheurvorming in haar woning. De scheurvorming heeft in haar woning ingrijpende gevolgen. **Eric Mientjes** vertelt over gebouwen van Waardwonen, waar de fundering hersteld is of gaat worden. Deze schaden zijn vooral in 2018 ontstaan. De gebouwen staan meest in Bemmelen en Huissen. **Kees de Jong** geeft aan dat de gemeente probeert de inwoners goed te informeren. De gemeente heeft onderzoek gedaan naar de oorzaak van de scheurvorming, waar risicogebieden liggen en ook naar mogelijke oplossingen. **Frank Jongbloed** vertelt dat het waterschap beperkt wat kan doen in tijden van droogte. De grote rivieren hebben veel meer invloed op de grondwaterstand, dan de sloten. Tot nu toe heeft het waterschap het waterpeil in de sloten redelijk op peil kunnen houden. **Gerrie Teunissen** heeft scheurvorming in de woning. In de afgelopen zomer is hier de fundering vervangen. De heer Teunissen vertelt over zijn ervaring dat de beste periode om funderingsherstel te doen in een periode dat de grondwaterstanden hoog zijn. **Frans van Dijk** geeft aan dat funderingsherstel maatwerk is. Het begint bij goed onderzoek naar de oorzaak en oplossingen. Funderingsherstel heeft veel impact op het gebouw en is kostbaar.

Online stellingen

Met een aantal stellingen wordt gepeild waar de gedupeerden behoefte aan hebben. Dit is gedaan via de tool Mentimeter. Hieronder staan de stellingen.

- Uit welke kern van de gemeente Lingewaard komt u (testvraag om te kijken hoe Mentimeter werkt)?
Bemmel, Doornenburg, Angeren, Hulhuizen, Gendt (geordend van het meest ingevuld, naar het minst ingevuld)
- Ik heb behoefte aan advies en informatie over de scheurvorming in mijn woning.
  - Ja, bij het onderzoek naar de oorzaak 2x
  - Ja, bij de uitvoering van maatregelen 3x
  - Ja, bij zowel onderzoek als uitvoering maatregelen 17x
  - Nee 3x
  - N.v.t., ik ben geen gedupeerde 3x
- De gemeente moet de gedupeerden helpen bij onderzoek naar scheurvorming.
  - Ja 29x
  - Nee 0x

- Gedupeerden moeten zich verenigen en ervaringen gaan uitwisselen.
  - Ja 27x
  - Nee 0x
- Er moet een lijst komen met betrouwbare adviseurs en aannemers.
  - Ja 27x
  - Nee 2x

Gedupeerden willen graag ondersteuning en begrip van de gemeente. Gedupeerden hebben behoefte aan betrouwbare informatie over onderzoek naar scheurvorming, maatregelen hiertegen en bedrijven die hierbij kunnen helpen. Gedupeerden willen ook graag onderling ervaringen uitwisselen. Dit komt zowel uit de stellingen, als uit de discussie die daarna volgt met de tafelgasten en de mensen thuis.

De gemeente maakt een plan over hoe om te gaan met het veranderende klimaat. In dit plan met uitvoeringsprogramma krijgt het onderwerp 'Verzakken van panden door scheurvorming' ook de aandacht. Er komen maatregelen over hoe de gemeente bijvoorbeeld gedupeerden wil informeren en ondersteunen. Het plan wordt in het tweede kwartaal van 2021 voorgelegd aan de gemeenteraad. De raad neemt de beslissing of het plan wordt uitgevoerd.

Er worden vragen gesteld over lage oppervlaktewaterstanden in het buitengebied en invloed op grondwaterstanden in de dorpen. Frank Jongbloed legt uit dat dat in Lingewaard niet zo speelt omdat de meeste scheurvorming voorkomt op de oeverswallen, waar de invloed van de rivieren heel groot is. Speelt eerder in het westen van het land. Waterschap probeert wel het zomerpeil (hoger oppervlaktewaterpeil) in de zomer wat langer aan te houden om zoveel mogelijk water in de grond te brengen.

De gespreksleider vraagt of het ook mogelijk is om in de Waal maatregelen te nemen. De Waal heeft immers een grote invloed op de grondwaterstand in de gemeente. Frank Jongbloed legt uit dat dat lastig is omdat de gevolgen heel ingrijpend zijn. Grote constructies. Scheepvaart wordt gehinderd.

De gemeente kan een rol vervullen in het uitwisselen van informatie tussen gedupeerden. Bijvoorbeeld informatie over aannemers en adviseurs. Of het bij elkaar brengen van gedupeerden. De gemeente wil dit meenemen in het plan.

Tips bij selectie van aannemers:

- Een goede ervaring op de ene plek is geen garantie voor een goede uitvoering op een andere plek. Bij funderingen op staal is het bijvoorbeeld niet altijd mogelijk om onder de gehele woning te graven en een nieuwe fundering aan te brengen. Soms volstaat een nieuwe fundering van de buitenmuren en van buitenaf te graven. Een oplossing is altijd maatwerk.
- Meerdere aannemers of adviseurs opnemen op een lijst.
- Voel je senang bij de opdracht en het contact met een adviseur of aannemer.
- Vraag naar referenties. Neem eventueel contact op met referenties.
- Stel veel vragen over de maatregelen en methoden.
- Zoek een financieel gezond bedrijf voor uitvoering van maatregelen. Het zijn kostbare werkzaamheden met risico op (kostbare) schade. Bedrijven moeten hier goed tegen verzekerd zijn.

Geduceerden kunnen overwegen om bij de gemeente een verzoek indienen om de WOZ-waarde van het gebouw te verlagen. Dit moet door de geduceerde goed onderbouwd worden met onderzoek en advies.

Afsluiting

Als afsluiting van de avond wordt bij de aanwezigen gepeild dit gesprek nuttig en waardevol was. Daarbij geven de aanwezigen een cijfer van 4, op een schaal van 1 (niet nuttig) tot 5 (zeer nuttig). Dit is het gemiddelde cijfer dat de deelnemers thuis geven voor deze avond.

Samenvatting chat

Tijdens de avond staat de chat open voor vragen en opmerkingen van de deelnemers thuis. Hieronder ziet u een samenvatting van de chat:

- *V: Is er een duidelijker kaartje van het risicogebied?*
A: In de presentatie van Wareco wordt een kaartje van de gemeente getoond. Daarop staan de bij de gemeente bekende meldingen van scheurvorming in panden. De gemeente zorgt dat een actuele kaart van meldingen onder de deelnemers wordt verspreid (op de website geplaatst).
- *V: Vanaf wanneer is de problematiek bij de gemeente bekend en is dat ergens bekend gemaakt? (hoe hadden we dit kunnen weten)*
De eerste meldingen van scheurvorming in woningen kwamen aan het einde van de zomer 2018 bij de gemeente binnen. De gemeente heeft voor alle voor hen bekende gevallen een bewonersavond georganiseerd in januari 2019 (overigens was er veel aandacht voor dit onderwerp in de pers en was iedere betrokkene welkom op deze avond).
- *V: Zijn ook huizen of straten in de omgeving van bekende gevallen uitgenodigd of op de hoogte gebracht van deze problematieken?*
Voor dit gesprek zijn alleen geduceerden uitgenodigd.
- *V: is het een optie om de diensten collectief in te kopen? Kan de gemeente wat betekenen in het faciliteren/delen van kennis en ervaring?*
A: De gemeente pakt dit op in het op te stellen plan met uitvoeringsagenda. In dit plan staat hoe de gemeente klimaatbestendig en waterrobuust ingericht wordt. Het plan wordt in het tweede kwartaal van 2021 voorgelegd aan de gemeenteraad. De raad neemt de beslissing of het plan wordt uitgevoerd.